

Duurzaamheidsverslag 2021-2022

<i>datum</i>	3 november 2022	<i>project</i>	Duurzaam ondernemen
<i>vestiging</i>	Arnhem	<i>betreft</i>	Duurzaamheidsverslag
<i>uw kenmerk</i>	-	<i>versie</i>	def
<i>ons kenmerk</i>	Duurzaam ondernemen	<i>auteur</i>	ir. I.M. (Ieke) Kuijpers - van Gaalen MBA
<i>2e lezer/secr.</i>	TA	<i>contactpersoon</i>	ir. I.M. (Ieke) Kuijpers - van Gaalen MBA
		<i>e-mail/telefoon</i>	ga@dgmr.nl/088 346 75 68

Duurzaamheidsverslag 2021-2022

Dagelijks helpen wij onze klanten bij het realiseren van een duurzamere woon- en werkomgeving. Wij vinden het daarom vanzelfsprekend dat we ook onze eigen bedrijfsvoering zo inrichten dat de negatieve gevolgen voor mens en milieu zo veel mogelijk beperkt worden. We zijn voortdurend op zoek naar mogelijkheden om onze bedrijfsvoering te verduurzamen en te verbeteren. Om onze voortgang te volgen maken wij ieder jaar een CO₂ footprint en toetsen we onze prestaties aan de CO₂-reductiedoelstellingen die vastliggen in ons ISO 14001 milieuzorgsysteem.

In februari 2022 ondertekenden we het Paris Proof manifest van de DGBC. Daarmee spraken we uit dat ook wij onze bijdrage willen leveren aan het Paris Proof maken van de gebouwde omgeving. Dat doen we door onze klanten te helpen bij het verduurzamen van hun gebouwen én onze eigen huisvesting te verduurzamen. Onze ambitie is dat onze huisvesting in 2030 Paris Proof is. Voor onze kantoorgebouwen betekent dat, dat het energiegebruik < 70 kWh/m² moet zijn. We gebruiken onze CO₂-footprint monitor om de realisatie van deze ambitie de komende jaren te volgen.

In dit jaarverslag is een samenvatting opgenomen van de belangrijkste prestaties en acties op het vlak van duurzaam ondernemen in het afgelopen boekjaar, onderverdeeld in de thema's Planet en People.

Planet

Ons milieuzorgsysteem is opgebouwd rond vier thema's: huisvesting, mobiliteit, inkoop van goederen en diensten, en het stimuleren van kennisuitwisseling en initiatieven op het gebied van duurzaam ondernemen.

Mobiliteit en het energiegebruik van onze gebouwen veroorzaken de grootste milieu impact. De overige aspecten hebben, uitgedrukt in milieuschade, een minder grote impact. Maar we vinden die aspecten wel zo belangrijk dat we daarover in ons milieuzorgsysteem ook afspraken en ambities vastlegden.

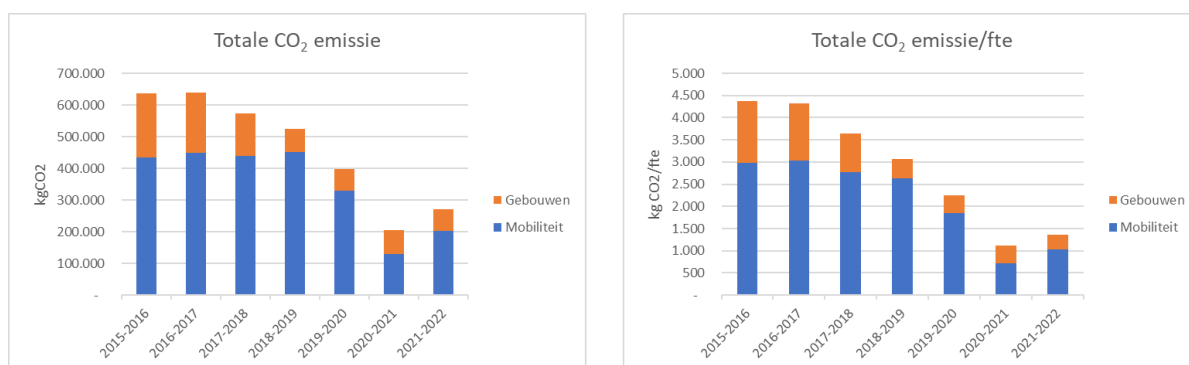
Jaarlijks stellen we een CO₂ footprint op. In deze CO₂ footprint nemen we de emissies van al onze vervoersbewegingen en onze huisvesting mee. We streven er naar om onze CO₂ footprint steeds verder te verlagen. Daarbij kijken we zowel naar onze absolute CO₂-emissie, als naar de CO₂-emissie per fte. Het boekjaar 2015-2016 is het referentiejaar waarmee we onze CO₂-emissies jaarlijks vergelijken.

In de berekening van de CO₂ footprint nemen we de volgende aspecten mee: werkelijk energiegebruik van onze gebouwen, woon-werk kilometers (onderverdeeld in fiets-, OV- en autokilometers) en de zakelijke kilometers (onderverdeeld in vlieg-, auto- en OV-kilometers).

We hebben de volgende CO₂-reductiedoelstellingen geformuleerd:

- In 2021-2022 willen we ten opzichte van 2015-2016:
 - onze totale CO₂-emissie met 20% verminderen;
 - onze CO₂-emissie/fte met 30% verminderen.
- Omdat mobiliteit de grootste component binnen onze footprint is, hebben we hiervoor een aparte ambitie geformuleerd:
 - in 2021-2022 willen we onze CO₂-emissie per fte voor mobiliteit reduceren met 10% ten opzichte van 2015-2016.

In onderstaande figuur is de ontwikkeling van de CO₂ footprint over de afgelopen jaren inzichtelijk gemaakt. Te zien is dat zowel in absolute zin, als in relatieve zin de CO₂-emissies gedaald zijn ten opzichte van het referentieboekjaar 2015-2016. Deze daling is ingezet sinds boekjaar 2017-2018. De forse daling die in boekjaar 2019-2020 en (vooral in) boekjaar 2020-2021 te zien is, is vrijwel volledig toe te rekenen aan de verplichte thuiswerkperiode tijdens de coronacrisis. Met name de CO₂ uitstoot voor mobiliteit is hierdoor flink gedaald. In boekjaar 2021-2022 zien we een stijgende lijn in de CO₂-emissies als gevolg van het weer vaker op kantoor werken en de toegenomen reisebewegingen naar klanten.



Totale CO₂ emissies		2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
Mobiliteit	kgCO ₂	434.155	448.941	438.275	451.734	330.065	130.044	201.853
Gebouwen	kgCO ₂	203.452	191.466	135.356	74.020	68.909	74.948	68.671
TOTAAL	kgCO ₂	637.608	640.408	573.631	525.754	398.974	204.992	270.524
Procentuele verandering tov ref jaar			0%	-10%	-18%	-37%	-68%	-58%
Reductiedoelstelling in 2021-2022 tov 2015-2016 20%			<i>niet behaald</i>	<i>niet behaald</i>	<i>niet behaald</i>	<i>behaald</i>	<i>behaald</i>	<i>behaald</i>

Totale CO₂ emissies per fte		2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
Mobiliteit	kg CO ₂ /fte	2.978	3.035	2.777	2.636	1.855	712	1.021
Gebouwen	kg CO ₂ /fte	1.395	1.295	858	432	387	410	347
TOTAAL	kg CO ₂ /fte	4.373	4.330	3.635	3.067	2.243	1.123	1.368
Procentuele verandering tov ref jaar			-1%	-17%	-30%	-49%	-74%	-69%
Reductiedoelstelling in 2021-2022 tov 2015-2016 30%			<i>niet behaald</i>	<i>niet behaald</i>	<i>niet behaald</i>	<i>behaald</i>	<i>behaald</i>	<i>behaald</i>

Mobiliteit CO₂ emissies per fte		2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
Mobiliteit	kg CO ₂ /fte	2.978	3.035	2.777	2.636	1.855	712	1.021
Procentuele verandering tov ref jaar			2%	-7%	-11%	-38%	-76%	-66%
Reductiedoelstelling in 2021-2022 tov 2015-2016 10%			<i>niet behaald</i>	<i>niet behaald</i>	<i>behaald</i>	<i>behaald</i>	<i>behaald</i>	<i>behaald</i>

figuur 1: ontwikkeling CO₂-emissies vanaf boekjaar 2015-2016

De belangrijkste maatregelen die bijdragen aan de reductie van de CO₂ uitstoot de afgelopen jaren zijn:

- aanschaf van LED verlichting in Den Haag en Arnhem;
- vervanging van de SAN's in 2016 door energiezuinige SAN's;
- vergroening van het wagenpark, o.a. door de opkomst van elektrische auto's;
- stimulering van het gebruik van het OV, met ingang van februari 2020 hebben alle medewerkers een NS businesskaart;
- de autoloze werkdag in 2019;
- overstap naar volledig groene stroom op alle vestigingen per 1 januari 2018 (daarvoor deels groene stroom);
- CO₂-compensatie van alle vliegreizen vanaf boekjaar 2019-2020;
- opkomst van thuiswerken en videobellen;
- invoering van de eco-bonus voor het reizen per fiets en OV met ingang van 1 januari 2022.

In boekjaar 2021-2022 hebben we onze reductiedoelstellingen t.o.v. het referentiejaar 2015-2016 ruimschoots behaald: onze totale CO₂-emissie is met 58% verminderd (doel: 20%), en de totale CO₂-emissie/fte is met 69% gedaald (doel: 30%). Tot slot is ook het reductiedoel voor mobiliteit ruimschoots behaald: onze CO₂-emissie per fte voor mobiliteit is met 66% gedaald (doel: 10%).

De corona-uitbraak heeft een belangrijk aandeel gehad in het behalen van onze emissiedoelstellingen, maar ook in de jaren daarvoor was er al sprake van een dalende lijn in de CO₂-emissies. We verwachten dat in het komende jaar de CO₂-emissies voor mobiliteit zullen gaan stijgen doordat we weer naar kantoor en klanten zullen gaan reizen, maar we gaan er daarbij vanuit dat dat niet tot het oude niveau (van boekjaar 2018-2019) zal zijn.

Onze reductiedoelstellingen voor de komende jaren zullen we, nu de coronacrisis (waarschijnlijk) achter ons ligt, in boekjaar 2022-2023 opnieuw vastleggen.

Overige duurzaamheidsthema's

In boekjaar 2021-2022 zijn de voorbereidingen getroffen voor de verhuizing van de vestiging Arnhem naar een nieuwe locatie (per september 2022). Het pand op deze nieuwe locatie moest grondig verbouwd worden. Belangrijke uitgangspunten bij deze verbouwing waren:

- Renovatie naar minimaal energielabel A
- Zo veel mogelijk hergebruik van materialen die nog in het gebouw aanwezig waren (binnenwanden, sanitair en installaties). Bij nieuwe materialen keuze voor duurzame alternatieven zoals cradle-to-cradle vloerbedekking en -lichtwering.
- Alle meubilair tweedehands ingekocht.

In boekjaar 2021-2022 is ook het huurcontract voor de vestiging Drachten verlengd. Onderdeel van de verlenging van dit huurcontract is dat deze vestiging een kleine renovatie ondergaat, waarbij een grote hoeveelheid PV-panelen aangebracht wordt. Deze verbouwing zal in het volgende boekjaar plaatsvinden.

Paris Proof commitment

Een kantoorgebouw is Paris Proof als het gemeten energiegebruik (uitgedrukt in de Weii-indicator) lager is dan 70 kWh/m² gebruiksoppervlak. In onderstaande overzicht is de ontwikkeling van de Weii-indicator van onze vestigingen over de afgelopen boekjaren weergegeven:

Weii indicator [kWh/m ²]	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
Arnhem	218	210	205	203	188	189	167
Den Haag	110	111	116	101	94	98	88
Drachten	106	99	97	101	95	99	99
Portefeuille	153	150	150	142	132	135	121

Uit het overzicht blijkt dat de Weii indicator van de vestigingen Arnhem en Den Haag in de afgelopen jaren gedaald is doordat diverse energiebesparende maatregelen getroffen zijn. Maar voor alle vestigingen geldt dat de gebouwen nog niet Paris Proof zijn. In de komende jaren zetten, in samenspraak met de gebouweigenaren, in op het verbeteren van onze huisvesting. De eerste stap die hierin gezet wordt, is de verhuizing van de vestiging Arnhem in 2022 naar een nieuwe locatie en de verbouwing van de vestiging Drachten in 2023.

People

Onze medewerkers zijn het hart van DGMR. We zijn trots op onze medewerkers én we vinden het belangrijk dat ze met plezier naar hun werk gaan en daar ook veel voldoening uit halen. Een goede, sociale werksfeer en uitstekende arbeidsvoorwaarden zijn daarbij van belang, maar minstens zo belangrijk is het dat we onze mensen betekenis vol werk kunnen laten doen: projecten die ertoe doen, projecten die eraan bijdragen dat de wereld een beetje mooier wordt.

Veel van de projecten die we doen hebben een (grote) maatschappelijke impact. Dat betekent dat onze mensen op de hoogte moeten zijn van de nieuwste ontwikkelingen, maar zich ook staande moeten kunnen houden in een dynamische werkomgeving. Dat vraagt soms veel van onze mensen, daarom vinden we het belangrijk om oog te hebben voor het welbevinden en de ontwikkeling van onze medewerkers. Door persoonlijke aandacht, het bieden van ruime opleidingsmogelijkheden en een continue aandacht voor gezondheid en sporten zorgen we ervoor dat onze mensen duurzaam inzetbaar zijn én blijven.



Omdat we plezier in het werk ook heel belangrijk vinden, organiseren we ieder jaar een aantal activiteiten die niet rechtstreeks gekoppeld zijn aan het werk, maar die wel bijdragen aan

gezondheid, werkplezier en onderling contact. Daar waar mogelijk maken we ook een koppeling met duurzaamheid. Enkele voorbeelden zijn:

- Ook dit jaar was er een speciaal budget beschikbaar voor medewerkers die meededen aan een (sport)actie voor een goed doel: DGMR sponsorde deze actieve medewerkers.
- Traditiegetrouw is een donatie aan OXFAM/Novib een jaarlijks terugkerend onderdeel van het DGMR-kerstpakket voor medewerkers.
- In het kader van vitaliteit en gezondheid stimuleren we gezamenlijk sporten door het beschikbaar stellen van een sportbudget en hebben alle medewerkers een DGMR-dopper.
- Op alle vestigingen bieden we gezonde en biologisch verantwoorde voeding aan.
- Dit boekjaar organiseerden we maar liefst twee keer een strand-event in Almere. Dit event stond beide keren in het teken van elkaar ontmoeten en samen sporten.

ir. I.M. (Ieke) Kuijpers - van Gaalen MBA
DGMR Raadgevende Ingenieurs B.V.